

wō te zet

MAGAZYN
OŚRODKÓW
TERAPII
ZAJĘCIOWEJ

wydawca

Fundacja Inicjatyw Społecznych MILI LUDZIE

redakcja

Marcin Halicki, redaktor naczelny

Zbigniew Strugała, korespondent

Katarzyna Halicka, dziennikarka współpracująca

na okładce

Adam Piestrzeniewicz, Podróże pełne wspomnień

korekta

Mirosław Śmieński

projekt

Mirosław Śmieński

skład i druk

Poligrafia KS, poligrafiaks@interia.pl

nakład

2900 egz.

kontakt

„WóTeZet” Magazyn Ośrodków Terapii Zajęciowej

redakcja@wotezet.pl, www.wotezet.pl

Projekt „WóTeZet – Ogólnopolski Magazyn Ośrodków Terapii Zajęciowej” jest dofinansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Państwowy Fundusz
Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych

**Archiwalne numery „WóTeZetu”
do pobrania na stronie internetowej**

www.wotezet.pl

Dzień dobry!

Zapowiadaliśmy już jakiś czas temu, że rysują się poważne szanse na utworzenie pierwszego Zakładu Aktywności Zawodowej w Poznaniu. Nie chcieliśmy jednak zapeszać, biorąc pod uwagę kilka nieudanych prób utworzenia Zakładu, których byliśmy świadkami w Poznaniu.

Tym razem sytuacja zmierza jednak do szczęśliwego finału i mam wielką nadzieję, że w całkiem niedalekiej przyszłości będziemy obecni na otwarciu ZAZ przy ul. Pułaskiego w Poznaniu. Zobaczcie zresztą (i poczytajcie) o planach Stowarzyszenia na Rzecz Spółdzielni Socjalnych, związanych z planowanymi profilami działalności. Trzymamy kciuki!

W nowym numerze dużo piszemy o kulturze, bo to, co dzieje się w kontekście dostępnej kultury w naszym kraju w ostatnich miesiącach jest naprawdę wyjątkowe, ba, wręcz rewolucyjne. Drodzy i drogie - korzystajcie z dostępnych pokazów filmowych, spektakli teatralnych, koncertów muzycznych, ekspozycji muzealnych, dostępnych galerii dzieł sztuki. Tu naprawdę dzieją się wspaniałe rzeczy. Krok po kroku zmierzamy do momentu, w którym osoba z niepełnosprawnością nie będzie wypatrywała dostępnych wydarzeń kulturalnych, odbywających się z audiodeskrypcją, tłumaczeniem na Polski Język Migowy, z napisami dla osób niesłyszących, czy w miejscach, do których w końcu będzie mogła dostać się osoba z niepełnosprawnością ruchową.

Powiało optymizmem, ale jak tu się nie cieszyć, skoro wiosna zadomowiła się na dobre?

Miłej lektury!

Marcin Halicki
Redaktor naczelny

NUMER

88

strona 3

Od redakcji

strona 5

**Pierwszy Zakład Aktywności Zawodowej
w Poznaniu coraz bardziej realny**

strona 10

Nie jestem rośliną. Strumień świadomości

strona 14

Muza. Kino otwarte

strona 18

Pyrkon dostępny

strona 21

**Pierwsze wielkanocne śniadanie
od dwóch lat**

Pierwszy Zakład Aktywności Zawodowej w Poznaniu coraz bardziej realny

Nie da się ukryć, że stolica Wielkopolski jest od zawsze białą plamą na mapie zakładów aktywności zawodowej w Polsce. Pomimo kilku prób, do tej pory nie udało się stworzyć tego bardzo potrzebnego miejsca pracy dla osób z niepełnosprawnościami, będącego pomostem między chronionym i otwartym rynkiem pracy. Być może ta sytuacja wkrótce ulegnie poprawie.

Nasza redakcja od wielu lat kibicuje utworzeniu ZAZ-u w Poznaniu. Ponad 15 lat temu nasz dawny wydawca, Stowarzyszenie Przyjaciół Niewidomych i Słabowidzących, próbowało Zakład stworzyć. Niestety, z różnych powodów do tego nie doszło.

Nowe otwarcie

Teraz mamy jednak całkowicie nową sytuację i zakrojone na szeroką skalę plany Stowarzyszenie na Rzecz Spółdzielni Socjalnych, zmierzające do powstania ZAZ przy ul. Pułaskiego 21 w Poznaniu. Przedstawiciele Stowarzyszenia zamierzają zatrudnić w nowo powstającym przedsiębiorstwie społecznym ponad 100 osób, z czego pracownicy z niepełnosprawnościami stanowić mają 80 osób. To bardzo ambitny plan. Część z tych pracowników będzie rekrutowana w warsztatach terapii zajęciowej na terenie miasta, co jest niezwykle ważnym elementem aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami w Poznaniu. Przypomnijmy – aktualne liczbę osób z niepełnosprawnościami korzystających z oferty WTZ-ów to ponad 360 osób.

Profile działalności

Jakie działania planowane są w poznańskim ZAZ-ie? Przemysław Piechocki, Prezes Stowarzyszenia wymienia kilka z planowanych profili: palarnia kawy i kawiarnia, co-packing i montaż, archiwizacja, digitalizacja, recykling dokumentów i papieru, a także Ekologiczne Centrum Usług Pralniczych dla biznesu i klienta indywidualnego.

ZAZ ma być miejscem innowacyjnym, ekologicznym, opartym na idei gospodarki obiegu zamkniętego. Będzie to na pewno wyjątkowe miejsce na mapie Poznania – podkreśla Piechocki.

Aktualnie Stowarzyszenie jest na etapie wyłaniania wykonawcy remontu, przebudowy i zmiany sposobu użytkowania budynku usługowego na działalność ZAZ w Poznaniu.

Oczywiście będziemy na bieżąco informować o postępie prac, związanych z tak potrzebną w regionie inwestycją.

RED

materiały graficzne pochodzą od Stowarzyszenia na Rzecz Spółdzielni Socjalnych

**Nie jestem
rośliną.
Strumień
świadomości**

Solo performatywne na podstawie tekstów Aleksandry Skotarek i Virginii Woolf

To zaproszenie do podróży między gatunkami, w której przewodniczką będzie aktorka Teatru 21, Aleksandra Skotarek. Przestrzeń własnego pokoju-ogrodu stanie się miejscem żartobliwej i ironicznej, a czasem przejmującej rozmowy o podziałach na ludzi-zwierzęta, ludzi-rośliny, ludzi-przedmioty, z którymi trzeba w końcu zrobić porządek. Aktorka nawiązuje do prozy jednej z najwybitniejszych pisarek XX wieku Virginii Woolf i czyta jej poetyckie manifesty przez własną wrażliwość i swoją osobistą biografię. Przywołuje słowa, które, po jej przyjsciu na świat, powiedział na jej widok jeden z najsłynniejszych polskich genetyków i jako dorosła kobieta konfrontuje się z jego medycznym autorytetem.

Pokazy: 2,3 czerwca, godz. 19:00

Występuje: Aleksandra Skotarek

Reżyseria: Justyna Wielgus

Scenariusz, dramaturgia: Justyna Lipko-Konieczna

Scenografia, kostiumy: Wisła Nicieja

Reżyseria wideo: Wojciech Kaniewski

Muzyka: Zoi Michailova

Reżyseria światła: Sebastian Klim

Centrum Sztuki Włączającej / Teatr 21

fot. Alicja Szulc (4)

fot. kinomuza.pl

MUZA

KINO OTWARTE

Kino Muza w Poznaniu od dawna wyróżnia się dostępnością dla różnych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Kolejnym działaniem wartym odnotowania jest projekt KINO OTWARTE.

Projekt składa się z 4 następujących po sobie części: poznanie się, spotkanie, programowanie włączające i kinoterapia.

1. Poznanie się

Gdy weszła ustawa o dostępności w sektorze kultury zaczęliśmy działać w tym zakresie, ale czuliśmy, że działamy trochę po omacku. Chciałam, aby ten projekt był skonsultowany z osobami z niepełnosprawnością, których często nikt nie pyta o ich punkt widzenia. Odwiedziliśmy, więc kilka organizacji i placówek edukacyjnych w Poznaniu, by o te potrzeby i punkt widzenia zapytać. Były to często spotkania otwierające nam oczy i zaskakujące nową wiedzą. Zespół Muzy przeszkolił się także w najważniejszych obszarach dotyczących kultury osób głuchych czy komunikacji z osobami niewidomymi lub niedowidzącymi. Poznaliśmy najważniejsze potrzeby naszych odbiorców, by móc przejść do następnego kroku.

2. Spotkanie

Zaprosiliśmy do siebie na zwiedzanie Kina od kuchni, w czasie gdy dla innych widzów jest ono zamknięte. Opowiedzieliśmy o Kinie i tym jak ono działa. Odpowiedzieliśmy na pytania. Porozmawialiśmy o ulubionych tytułach. Mieliśmy okazję przedstawić siebie jako życzliwi widzom pracownicy jednego z najstarszych kin w Europie, a przy okazji sprawdzić naszą dostępność w praktyce i poznać opinię osób z niepełnosprawnością wzroku i słuchu.

3. Programowanie włączające

Te spotkania zaowocowały wspólnie stworzonym programem filmowym, w ramach którego prezentujemy 6 tytułów, które przystosowaliśmy w pełni do odbioru bez barier tworząc audiodeskrypcję, tłumaczenie w Polskim Języku Migowym oraz napisy dla osób niesłyszących. Przystosowaliśmy Kino wyposażając w usługę AUDIOMOVIE (aplikacja do odtwarzania audiodeskrypcji, w której pojawia się coraz więcej materiałów do premierowych tytułów), videotłumacza PJM czy system informacyjny w windzie.

fot. kinomuza.pl (2)

4. Kinoterapia

Seanse w ramach cyklu mają wyjątkowy wymiar, ponieważ filmy oglądane w ramach projektu są pretekstem do rozmowy o tematach w nich poruszanych, o bohaterach i naszych emocjach – emocjach widzów. Film to piękne medium, które pozwala nam w bezpieczny sposób przyjrzeć się perypetiom bohaterów jednocześnie umożliwiając współodczuwanie – wzruszanie się, rozbawienie, zasmucanie. Przeżywamy emocje wraz z bohaterami na ekranie dając się ponieść historii i światu stworzonemu przez reżysera. A co to mówi nam o nas samych i świecie? Na te pytania próbujemy odpowiedzieć wraz z psycholożką – Julią Bilażewską.

Tymczasem z okazji Dnia Dziecka w niedzielę 4 czerwca zapraszamy całe rodziny do wspólnego obejrzenia filmu „Szkoła magicznych zwierząt” z audiodeskrypcją i tłumaczeniem na Polski Język Migowy. Po seansie zastanowimy się razem z jego uczestnikami i psycholożką – Julią Bilażewską nad naszymi **z r ó d ł a m i m o c y !** Te spotkania to wyjątkowe okazje do wykorzystania filmu jako pretekstu do mądrej rozmowy i refleksji.

Joanna Piotrowiak

kierowniczka Kina Muza w Poznaniu

Finansowane ze środków przedsięwzięcia grantowego „Muza – kino otwarte. Stworzenie ścieżki dostępności projekcji filmowych dla dorosłych osób z niepełnosprawnością wzroku lub słuchu w Kinie Muza w Poznaniu” realizowanego w projekcie „Kultura bez barier”, nr projektu POWR.04.03-00-00-071/20, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KINO MUZA — KINO OTWARTE

kinomuza.pl

Zaprasza na w pełni dostępny seans filmu
„SZKOŁA MAGICZNYCH ZWIERZĄT”

4 czerwca o godz. 13:30
Kinio Muza • św. Marcin 30
Poznań

Bilety: 5 zł dostępne
w kasie kina oraz online
na www.kinomuza.pl

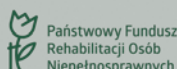
Po seansie porozmawiamy o MOCY z psycholog Julią Bilarzewską.
Film prezentowany będzie z tłumaczeniem PJM i audiodeskrypcją.

Finansowane ze środków przedsięwzięcia grantowego „Muza – kino otwarte. Stworzenie ścieżki dostępności projekcji filmowych dla dorosłych osób z niepełnosprawnością wzroku lub słuchu w Kinie Muza w Poznaniu” realizowanego w projekcie „Kultura bez barier”, nr projektu POWR.04.03-00-00-071/20, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

ESTRADA
POZNAŃ
NISKA

POZnań*

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

PYRKON

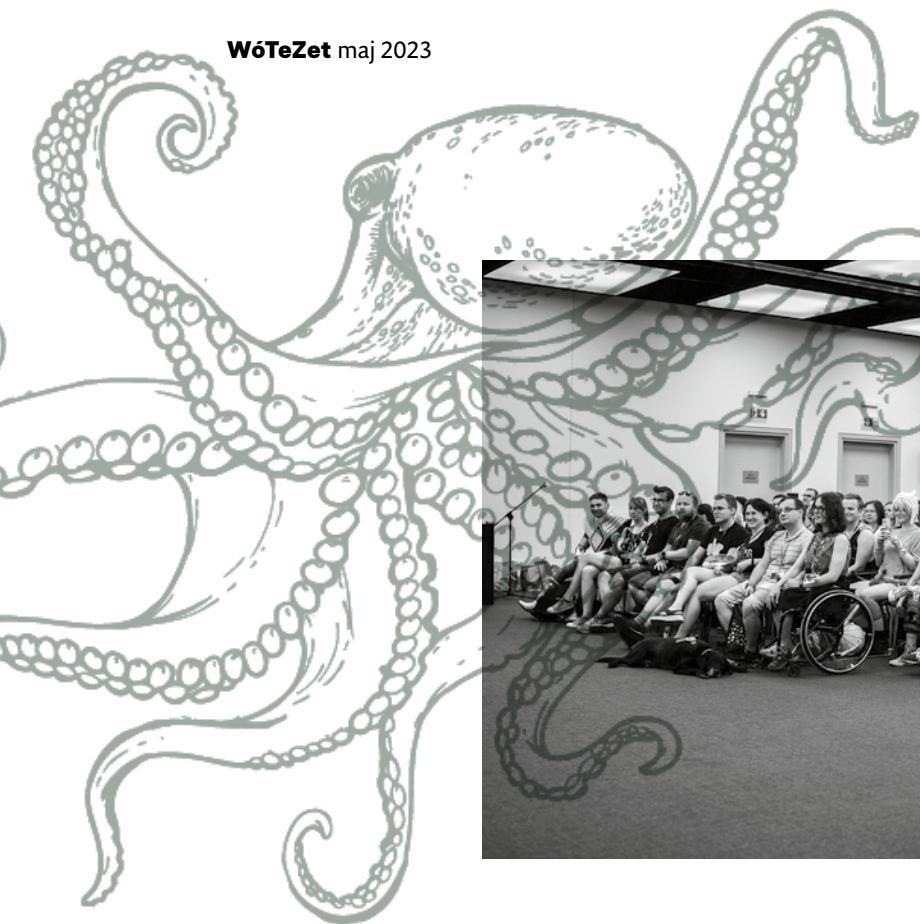
dostępny!

Już 16 czerwca rozpocznie się święto fanów i fanek fantastyki w naszym kraju – Festiwal Fantastyki Pyrkon. Wśród tysięcy osób uczestniczących w wydarzeniu będzie też sporo osób z różnymi niepełnosprawnościami. W związku z tym organizatorzy przygotowali wiele przydatnych informacji na temat dostępności Festiwalu!

Poniżej najważniejsze informacje, związane z udziałem w imprezie widzów z niepełnosprawnościami:

- **kasa priorytetowa** – osoby o utrudniającej poruszanie się niepełnosprawności będą kierowane do kasy priorytetowej, gdzie zakupią bilet poza kolejką, a ochrona umożliwi im przejście obok bramki z kołowrotkami. Orzeczenia o niepełnosprawności nie będą wymagane! Kasa ta będzie również dostępna dla kobiet w ciąży i honorowych krwiodawców;
- **darmowy wstęp dla opiekuna osoby z niepełnosprawnościami** – opiekunem jest jedna osoba, którą wskaże osoba z niepełnosprawnościami (szczegółowe informacje znajdziecie w dalszej części tekstu). Poświadczenia pisemne nie będą wymagane;
- **możliwość dotarcia na wózku** do każdego pawilonu i każdej sali programowej;
- **windy w każdym pawilonie**;
- **toalety dla osób z niepełnosprawnościami** w pawilonach 5, 6A, 8, 10, 15 oraz w holu wschodnim.

Na stronie www.pyrkon.pl zostaną umieszczone szczegółowe informacje wraz z mapami, na których zapoznacie się z umiejscowieniem wejść, wind i specjalnie przystosowanych toalet. Jeśli zaś będziecie chcieli zorientować się w udogodnieniach dla osób z niepełnosprawnościami w trakcie Pyrkonu, wystarczy, że odwiedzicie dowolny Punkt Informacji Konwentowej lub Biuro Festiwalowe.

fot. archiwum organizatora

Psy asystujące mile widziane!

Osoby, które korzystają z pomocy swojego asystującego psiego przyjaciela, nie muszą się martwić, że ich pomocnik nie będzie mógł im towarzyszyć podczas Pyrkonu. Na teren Festiwalu będzie można wejść z psem asystującym. My w razie potrzeby zapewnimy w Biurze Festiwalowym wodę dla psich pomocników. Wystarczy o nią poprosić któregoś z wolontariuszy. Otrzymacie tam również woreczki na psie odchody.

Dla pewności zaznaczamy jednak, że wstęp na teren festiwalu mają tylko i wyłącznie psy asystujące.

Akredytacja dla osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów

Dla osób z niepełnosprawnościami przewidziana jest kasa o ułatwionym dostępie, tak zwana kasa specjalna lub kasa priorytetowa, i wejście priorytetowe przy odbiorze identyfikatorów. Osoba z niepełnosprawnościami może też przebywać na terenie Festiwalu z opiekunem. Poniżej znajdziecie informacje, kto może zostać opiekunem takiej osoby i jakie udogodnienia obowiązują dla opiekunów.

Na samym początku zaznaczymy, że opiekun osoby z niepełnosprawnościami ma prawo do bezpłatnego identyfikatora. Odbierze go w kasie w obecności osoby, nad którą będzie sprawować opiekę bądź której będzie asystować w czasie trwania Festiwalu. Aby opiekun otrzymał identyfikator, osoba, nad którą sprawuje opiekę, musi mieć zakupiony bilet uprawniający do wejścia na teren Festiwalu.

Co zrobić, by otrzymać identyfikator dla opiekuna?

Procedura otrzymania identyfikatora dla opiekuna krok po kroku. Koniecznie zapoznajcie się z jej treścią!

1. Aby otrzymać bezpłatny identyfikator dla opiekuna, osoba z niepełnosprawnościami musi posiadać orzeczenie Powiatowego Zespołu Orzekania o Niepełnosprawności w stopniu znacznym lub umiarkowanym. Jeśli posiadacie orzeczenie wydane przez inny organ orzecznicy, takie orzeczenie będzie traktowane jako równoważne z tym wyżej wymienionym.
2. W przypadku osób do 16. roku życia obowiązuje orzeczenie o niepełnosprawności, zaś w przypadku obcokrajowców uznawana jest karta parkingowa osoby z niepełnosprawnościami.
3. Opiekun bądź asystent osoby z niepełnosprawnościami, zgodnie z obowiązującym prawem, musi mieć ukończone 18. lat. Wyjątkiem obowiązującym na Festiwalu są osoby znajdujące się w pierwszej linii pokrewieństwa, które jako asystent osoby z niepełnosprawnościami powinny mieć ukończone 14. lat.
4. Aby skorzystać z przywileju bezpłatnego biletu dla opiekuna, należy wysłać wiadomość na adres dostepny@pyrkon.pl. Należy podać numer dokumentu, który zostanie okazany przy akredytacji. Zgłaszacie wyłącznie numer dokumentu, nie jego treść. Zabrania się również wysyłania skanów.
5. Zgłoszeń można dokonywać do 1 czerwca 2023 włącznie. Do tego dnia można również korygować numery zgłoszonych dokumentów poprzez ww. adres mailowy.
6. Osoba ubiegająca się o bezpłatny identyfikator dla opiekuna będzie poproszona, by okazać w kasie specjalnej dokument zgłoszony na mail dostepny@pyrkon.pl w ww. punkcie.
7. Jedna osoba może zgłosić jeden dokument uprawniający do uzyskania akredytacji dla jednego opiekuna – na czas trwania Festiwalu osobie z niepełnosprawnościami przysługuje tylko jeden opiekun.

Pamiętajcie, by potem koniecznie zawsze mieć przy sobie identyfikator podczas trwania Festiwalu.

Wszelkie informacje szczegółowe i odpowiedzi na pytania znajdziecie pisząc na adres: dostepny@pyrkon.pl.

Zachęcamy także do monitorowania strony internetowej Festiwalu: www.pyrkon.pl

Red

na podstawie materiałów organizatora

Pierwsze wielkanocne śniadanie od dwóch lat

13 kwietnia 2022 w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Czeszewie odbyło się uroczyste śniadanie wielkanocne. Zanim do tego doszło trzeba było się sporo napracować i wszystko przygotować.

Przygotowania do celebracji świąt rozpoczęły się już pod koniec lutego, kiedy w naszych warsztatowych pracowniach zaczęliśmy projektować różne wielkanocne ozdoby – stroiki, kartki i różne inne wielkanocne postacie wycinane z drewna w pracowni stolarskiej (wycinane ze sklejki zajęczki, króliki, gąski, drewniane jajka). W pozostałych pracowniach malowano i ozdabiano te postacie. Były także piękne świece z wosku, robione przez pracownię sztuki użytkowej i ozdobne jajka wykonywane w pracowni artystycznej.

Od marca prace ruszyły całą parą, a zakończyły się tuż przed świątecznym śniadaniem. Warto wspomnieć, że większość naszych prac była robiona na zamówienie, część sprzedawaliśmy na różnych kiermaszach. Dzięki zarobionym pieniądżom mogliśmy urządzić świąteczno-wielkanocne śniadanie. Najwięcej pracy tuż przed śniadaniem miała warsztatowa kuchnia, czyli pracownia gospodarstwa domowego. To na barkach uczestników i terapeutów spoczęło przygotowanie kuchni w taki sposób, aby wszyscy uczestnicy, terapeuci i pracownicy Warsztatu wspólnie mogli usiąść przy wielkanocnym stole.

Żeby przy nim usiąść należało przygotować świąteczne dania, a to nie jest przecież takie łatwe – trzeba wszystko zaplanować, następnie wszystko to kupić, ugotować, upiec, udekorować i tak dalej... A że czas szybko leci, więc zanim się obejrzelśmy, przyszedł moment naszego wspólnego wielkanocnego spotkania.

Urszula Remisz, kierownik naszego Warsztatu, złożyła wszystkim świąteczne życzenia. Razem z nami był również ksiądz proboszcz czeszewskiej parafii, Mirosław Stawicki.

Następnie zabraliśmy się do jedzenia świątecznych przysmaków. Na stole królowały takie dania, jak żurek, chleb, gotowane jajka z majonezem, baranki z masła, sałatka warzywna, parzona biała kiełbasa, mięso w galarecie, gotowany schab. Na zakończenie nie zabrakło ciasta, kawy i herbaty.

Było to nasze pierwsze wspólne warsztatowe śniadanie wielkanocne od dwóch lat z powodu pandemii. I bardzo się cieszyliśmy, że możemy być znów razem!

Zbigniew Strugała
uczestnik z WTZ Czeszewo

Monika Bielecka, *Rozmowa z przyjacielem*

Weronika Matysiak, *Kocham moje życie*